

Maria Eugenia R. Palop

FEMINISMOA FAXISMOARI
AURRE EGITEKO

AKADEMIAN ETA KALEAN, FEMINISTA

“Doktore tesitik hasita, hiru lerro nagusiren ikerketan aritu izan naiz: feminismoa, ekologismoa (beti elkarrekiko loturan, ikuspegi ekofeministatik) eta bakea, biktimekin lotua. Frankismoaren, terrorismoaren eta eskuin muturraren biktimen inguruan lan asko egin dut. Zuzenbidearen filosofia eta giza eskubideen inguruko klaseak ematen ditut. Unibertsitatetik kanpora ere aritu naiz sarri, dibulgazio taldeetan, gizarte zibileko elkarteetan, pentsamenduan, eta baita instituzioetan ere. Besteak beste, En Comú Podem taldeko koordinatzailea izan naiz parlamentuan. Oraingoan, Europako hauteskundeetarako Ahal Duguren zerrendaburua naiz, baina erabat independentea naiz, ez naiz sekula alderdi batean izen emanda egon”

“Feminismoa da antidotoaren antidotoa”

Eskuin muturra indartzen ari den honetan, feminismoa da fenomeno horri aurre egiteko tresnarik eraginkorrena, Maria Eugenia R. Palopen iritziz. Biak hutsune eta porrot beretatik jaio direla uste du, baina erantzun antagonikoak direla izatez. Eskuin muturrak gizarte itxi eta punitibista proposatzen du, eta elkarrekiko zaintzan oinarritutakoa defendatzen du feminismoak. Horregatik balio du bigarrenak lehenari aurre egiteko.

 ANDER PEREZ
 JOSU SANTESTEBAN

Zer aldatu da eskuin muturraren mehatxua benetakoa izateko?

Lehen ezohikoa zena gehiengo izateko bidean da. Eskuin muturreko alderdiek Europako Parlamentua kontrolatzeko aukera dute. Honez-kero eskuin muturreko 39 alderdi daude Europan, gehiengo sozialak arriskuan jartzen dituztenak: po-break, etorkinak, emakumeak eta oro har munduaren %99a, jende zaurgarriena. Erretorika protekzionista erabiltzen dute, ustez gehiengoan alde aurkeztuz, baina badakigu haien praktika ez datorrela bat diskurtso horrekin.

Zure esanetan, oinarri beretik sortzen dira eskuin muturra eta feminismoa.

Eskuin muturrak beldur eta isolamendu egoera bati erantzuten dio, eta egoera hori erreala da, 80ko hamarkadatik gaur egunerako politika neoliberalak sortu du. Feminismoa ere bada egoera horrekiko sentikorra. Hain justu, nik defendatzen dudana feminismoak, feminismo erlazionalak, erdigunean jartzen du dependentzia

eta zaurgarritasuna, dependentziak izan ohi duen estigma ezabatuz. Menpekoei zuzentzen zaie, zaurgarriei, beldur direnei, eta komunitate ezberdin baterako esperantza ematen die.

Bi erantzun antagoniko dira beraz. Zein da aldea?

Eskuin muturrak pobreaki dio beldur, eta feminismoak pobreaki. Eskuin muturra pobreaki beldur da, eta feminismoa aberatsen diru-gosearen beldur. Eskuin muturrak etorkinari dio beldur, feminismoak erbesteari. Oso ezberdina da arrazoien edo ondorioen beldur izatea.

Bi erantzun aukerazko badira, nola egin jendeak feminismoa aukeratu dezan?

Jendearentzat erakargarri egiteko, pedagogia egiteko, feminismoak badu alde on bat: bizi esperientziarekin lotuta dago, bizitzatik abiatzen den teorizazioa da. Denok izan gara zainduak eta denok zaintzen dugu, eta denak gara elkarren menpeko, bizitzaren une batzuetan gehiago. Beraz, ez dio ezezaguna den ezeri

“EZ DA IZAN ARGIKI EMAKUMEAK MESPRETXATU DITUEN AUTORITARISMO MATXISTARIK, EMAKUMEA MITIFIKATZERA ERE IRITSI IZAN DIRA, BAINA GERO ESPAZIO PUBLIKOAN AZPIRATU EGIN DUTE”.

egiten erreferentzia. Horretan ere badu antza eskuin muturrearekin, honek ere oso identifikagarriak diren gauzei egiten baitie erreferentzia. Bizitzarekiko lotura horrek bihurtzen du garaile mugimendu bat, eta eskuin muturrak egiten du, baina baita feminismoak ere. Bi bide oso ezberdin dira, baina bientzat da oinarri bizipena. Sozialdemokraziak, hain justu, horretan egin du porrot, bizi-tzaren esperientzietatik oso urrun dau den erreferentziak egin dituelako.

Zer dira zaintza lanak zuretzat?

Zaintza lanek erabat aldatzen dute logika. Erantzun punitibistaren aurrean –tira, bada feminismo punitibistarik ere–, segurtasun eta harresien politiken aurrean, guk beste zentzu batean aurkezten dugu segurtasuna: bizi ahal izateko beharrezkoa dena edukitzea. Milizien segurtasunak ez digu segurtasunik ematen. Segurtasuna etxe batek ematen digu, bizi ahal izateko lehengaiak edukitzeak, ura izateak.

Zaintzek bermatzen dute hori?

Zaintzea hain justu hori da: komunak diren ondasunez arduratzea.

Zaintza lanak erdigunean jarri izanak eraman du borroka feminista iraultza izatera?

Bai, eraldaketa soziala da, begirada eta logika erabat aldatu dituelako. Azpimarra erantzukizunaren kulturari jarri behar da, eta ez hainbeste eskubide klasikoaren kulturari. Eta ez dut esan nahi eskubideak aldarrikatu behar ez direnik. Bai, baina ez pistola gisara ulertuta, besteengandik defendatzeko, baizik eta modu erlazionalean, elkarrizketarako zubi gisara. Gure gizartea eraikitzeko orduan eskubide zibilak jarri izan dira lehenengo, eta gero etorri dira eskubide politiko eta sozialak. Pentsa aldrebes egingo bagenu: lehenbizi gizartearen kohesioa eta justizia soziala, eta hortik eratorri daitezela norbanakoen eskubideak. Pentsa zein ezberdin litzatekeen.

Eskuin muturrak feminismoa bereganatu nahi du?

Marine Le Penek egin zuen feminista bezala agertzeko saiakera bat, baina bere bidelagunak feminismoaren kontra aurkeztu dira erabat, ez dute borroka hori bere egin nahi izan. Edo, asko jota, emakume tradizionalaren nolabaiteko defentsa egin dute, frankismoan egin zitekeen bezala.

Baina horri ezin zaio feminismo deitu.

Baina kontziente dira gaia erdigunean dela.

Hori da. Ez dira saiatzen feminismoa berenganatzen, ez dira horrekin identifikatzen, baina noski, programa oso bat dute emakumeentzat, eta programa hori bihurtu dute ardatz: lan merkatutik bota nahi gaituzte, etxera itzuli gaitezen, familia heteropatriarkalaren menpe. Diktadura eta autoritarismo matxista eta misogino guztietan eman da hori. Ez da izan argiki emakumeak mespretxatu dituen autoritarismo matxistarik, emakumea mitifikatzera ere iritsi izan dira, baina gero espazio publikoan azpiratu egin dute.

Antidotoaren antidotoa. Hori da zuretzat feminismoa.

Eskuin muturrak neoliberalismo erradikalari eta alderdi sozialdemokraten porrotari erantzuten dio, eta horren aurkako antidototzat du bere burua. Oligarkien eta elite ekonomikoaren kontra borrokatzen dutela diote, eta antidoto gisara agertzen dira. Nik diodana da feminismoa dela antidotoaren antidotoa, erantzuna garelako. Ez haiena bakarrik. Gehiagorena ere bai. ●